

PATENDIAMET

Märkide registreerimisel kasutatav kaupade ja teenuste rahvusvaheline klassifikatsioon

(Nizza klassifikatsioon)

11. redaktsiooni 2018. aasta versioon

(kehtis 2018. aastal)

SELGITAVAD MÄRKUSED KLASSIDE KAUPA

KAUBAD

1. KLASS

Tööstuses, teaduses, fotograafias, põllumajanduses, aianduses ja metsanduses kasutatavad kemikaalid; töötlemata tehisvaigud, töötlemata plastid; tulekustutus- ja ennetussegud; karastus- ja jooteained; loomanahkade parkained; tööstuslikud kleebid; pahtlid ja muud täitepastad; kompost, sõnnik, väetised; tööstuses ja teaduses kasutatavad biopreparaadid.

Märkus

Klassi 1 kuuluvad põhiliselt tööstuses, teaduses ja põllumajanduses kasutatavad keemiatooted, sealhulgas need, mida kasutatakse teistesse klassidesse kuuluvate kaupade valmistamiseks.

Käsitletavasse klassi kuuluvad ka:

- sensibiliseeritud paber;
- rehviparandusained;
- konservimissool, v.a toiduainete konserveerimise sool;
- toiduainetetööstuses kasutatavad teatud lisandid, näiteks pektiin, letsitiin, ensüümid ja keemilised konservandid;
- kosmeetika- ja farmaatsiatööstuses kasutatavad teatud koostisained, näiteks vitamiinid, konservandid ja antioksüdandid;
- teatud filtreerimaterjalid, näiteks mineraalained, taimsed ained ja kindlas vormis keraamilised materjalid.

Klassi ei kuulu:

- töötlemata looduslikud vaigud (2. kl), pooltöödeldud vaigud (17. kl);
- meditsiinis ja veterinaarias kasutatavad keemiatooted (5. kl);
- fungitsiidid, herbitsiidid ja kahjuritõrjepreparaadid (5. kl);
- majapidamis- või kantseleiliimid (16. kl);
- toiduainete konserveerimise sool (30. kl);
- õlemultš (31. kl).

2. KLASS

Värvid, värnitsad, lakid; roostetõrje- ja puidukaitsevahendid; värvained, värvid; printimis-, määrgistus- ja graveerimistindid; töötlemata looduslikud vaigud; metallfoolium ja metallipulbrid maalimisel, siseviimistlusel, trükkimisel ja kunstis kasutamiseks.

Märkus

Klassi 2 kuuluvad peamiselt värvid, värvained ja korrosioonitõrjepreparaadid.

Käsitletavasse klassi kuuluvad ka:

- tööstuses, käsitöös ja kunstis kasutatavad värvid, värnitsad ja lakid;
- vedeldid, paksendid, kinnistid ja sikatiivid värvidele, värnitsatele ja lakkidele;
- puidu- ja nahasöövitid;

- roostevastased õlid ja puidukaitseõlid;
- värvained rõivaste värvimiseks;
- toidu- ja joogivärvid.

Klassi ei kuulu:

- töötlemata tehisvaigud (1. kl), pooltöödeldud vaigud (17. kl);
- metallisöövitid (1. kl);
- pesusine (3. kl);
- kosmeetilised värvid (3. kl);
- värvikarbid (koolitarbed) (16. kl);
- tindid kantseleis kasutamiseks (16. kl);
- isoleervärvid ja -lakid (17. kl).

3. KLASS

Ravitoimeta kosmeetika- ja tualett-tarbed; ravitoimeta hambapuhastusained; lõhnaõlid ja eeterlikud õlid; pleegitusained ja muud pesuained; puhastus-, poleer-, küürimisained ja abrasiivtötlusvahendid.

Märkus

Klassi 3 kuuluvad põhiliselt ravitoimeta tualettvahendid, aga ka majapidamises ja muudes keskkondades kasutatavad puhastusvahendid.

Käsitletavasse klassi kuuluvad ka:

- deodorandid inimestele või loomadele;
- hügieenitarbed tualett-tarvetena;
- tualettveega immutatud salvrätid;
- küünekleebised;
- toa-lõhnastamisained;
- poleervaha;
- liivapaber.

Klassi ei kuulu:

- kosmeetika- ja farmaatsiatööstuses kasutatavad teatud koostisained, näiteks vitamiinid, konservandid ja antioksüdandid (1. kl);
- korstnapuhastuskemikaalid (1. kl);
- tööstuslikud rasvaemaldid (1. kl);
- deodorandid, v.a inimestele või loomadele (5. kl);
- ravišampoonid, -seebid, ravitoimega juukseveed ja hambapuhastusained (5. kl);
- küüneviilid, luisud ja käiakivid (käsi-tööriistad) (8. kl);
- kosmeetika- ja puhastusvahendid, näiteks kosmeetikaharjad (21. kl), puhastuslapid ja -padjakesed (21. kl).

4. KLASS

Tööstuslikud õlid ja rasvad, vaha; määrdeained; tolmu absorbeerivad, niisutavad ja siduvad ained; kütused ja valgustusained; küünlad ja tahid.

Märkus

Klassi 4 kuuluvad põhiliselt tööstuslikud õlid ja rasvad, kütused ja valgustusained.

Käsitletavasse klassi kuuluvad ka:

- õlid müürikonservantidena ning parknahakaitseõlid;
- toorvaha, tööstuslik vaha;
- elektrienergia;
- mootorikütused, biomassist valmistatud kütused;
- kütuselisandid, v.a keemilised;
- kütusena kasutatav puit.

Klassi ei kuulu:

- mõned tööstuslikud eriõlid ja -määrde, näiteks nahaparkimisõlid (1. kl), puidu-immutusõlid, roostevastased õlid ja määrde (2. kl), eeterlikud õlid (3. kl);
- kosmeetilised massaažiküünlad (3. kl) ja ravimassaažiküünlad (5. kl);
- teatud erivahad, näiteks pookvaha puudele (1. kl), rätsepavaha, poleervaha, depilatsioonivaha (3. kl), hambavaha (5. kl), pitsativaha (16. kl).

5. KLASS

Farmaatsia-, meditsiini- ja veterinaariapreparaadid; meditsiinilised hügieenitarbed; meditsiinilised või veterinaarsed dieettoidud ja dieetained, imikutoidud; toidulisandid inimestele ja loomadele; plaastrid, sidemematerjalid; hambaploommaterjalid, hambajäljendivaha; desinfektsioonivahendid; kahjuritõrjepreparaadid; fungitsiidid, herbitsiidid.

Märkus

Klassi 5 kuuluvad põhiliselt farmaatsia- jm meditsiini- või veterinaariapreparaadid.

Käsitletavasse klassi kuuluvad ka:

- isiklikuks tarbeks kasutatavad hügieenitarbed ja -preparaadid, v.a tualett-tarbed;
- mähkmed imikutele ja pidamatushaigetele;
- deodorandid, v.a inimestele või loomadele;
- ravišampoonid, raviseebid, ravitoimega juukseveed ja hambapuhastusained;
- toidulisandid tervistamiseks või tavatoidu täiendamiseks;
- meditsiiniliseks või veterinaarseks kasutuseks kohaldatud toiduasendajad, dieettoidud ja -joogid

Klassi ei kuulu:

- hügieenitarbed tualett-tarvetena (3. kl);
- deodorandid inimestele või loomadele (3. kl);

- tugisidemed, bandaažid (10. kl);
- toiduasendajad, dieettoidud ja -joogid, v.a meditsiiniliseks või veterinaarseks kasutuseks, mis tuleb klassifitseerida vastava toidu või joogi klassi. Näiteks: madala rasvasisaldusega kartulikrõpsud (29. kl), kõrge proteiinitasemega, valgurikkad müslibatoonid (30. kl), isotoonilised joogid (32. kl).

6. KLASS

Lihtmetallid ja nende sulamid, metallimaagid; metallehitusmaterjalid; teisaldatavad metallehitised; lihtmetallist trossid ja traadid, v.a elektrilised; väikesed metallkaubad; metallist ladustus- või transpordikonteinerid; seifid.

Märkus

Klassi 6 kuuluvad peamiselt töötlemata ja osaliselt töödeldud lihtmetallid, sh metallimaagid, ja lihtmetallidest valmistatud tooted.

Käsitletavasse klassi kuuluvad ka:

- metallfoolium ja metallipulbrid edasiseks töötlemiseks, nt 3D-printerite jaoks;
- metallehitusmaterjalid, nt rööbasteede metallmaterjalid, metalltorud;
- väikesed metallkaubad, nt poldid, kruvid, naelad, mööblirattad, aknakinnitused;
- teisaldatavad metallehitised ja -struktuurid, nt valmismajad, ujumisbasseinid, loomapuurid, uisuväljakud;
- mõningad lihtmetallidest valmistatud kaubad, mis ei ole funktsiooni või otstarbe järgi klassifitseeritud, nt mitmeotstarbelised lihtmetallist karbid, skulptuurid, büstid ja lihtmetallist kunstiteosed.

Klassi ei kuulu:

- metallid ja metallimaagid, mida kasutatakse nende keemiliste omaduste pärast tööstuses või teaduses, nt boksiit, elavhõbe, antimon, leelis- ja leelismuldmetallid (1. kl);
- elektrilised ja mitte-elektrilised trossid ja traadid, v.a metallist (22. kl);
- metallfoolium ja metallipulbrid maalimisel, siseviimistlusel, trükkimisel ja kunstis kasutamiseks (2. kl);
- lihtmetallidest tooted, mis klassifitseeritakse otstarbe või funktsiooni järgi, nt käsi-tööriistad (8. kl), kirjaklambrid (16. kl), mööbel (20. kl), köögitarvikud (21. kl), majapidamiskonteinerid (21. kl);
- torud (sanitaarehitiste osad) (11. kl), painduvad torud ja voolikud, v.a metallist (17. kl) ja paindumatud torud, v.a metallist (19. kl);
- toaloomapuurid (21. kl).

7. KLASS

Masinad, tööpingid, elektritööriistad; mootorid ja jõuseadmed, v.a maismaasõidukitele; sidurdus- ja jõuülekandeseadmed, v.a maismaasõidukitele; põllutööseadmed, v.a käsikäitavad käsi-tööriistad; munainkubaatorid; müügiautomaadid.

Märkus

Klassi 7 kuuluvad peamiselt masinad ja tööpingid, mootorid ja jõuseadmed.

Käsitletavasse klassi kuuluvad ka:

- igat liiki mootorite ja jõuseadmete osad, näiteks starterid, summutid ja mootorite ja jõuseadmete silindrid;
- elektrilised puhastus- ja poleerseadmed, näiteks elektrilised jalatsipoleerseadmed, elektrilised vaipade pesemise masinad ja seadmed ja tolmuimejad;
- 3D-printerid;
- tööstusrobotid;
- teatud eriotstarbelised sõidukid, v.a transpordiks, näiteks tänavapuhastusmasinad, teehitusmasinad, buldooserid, lumesahad, samuti nimetatud sõidukite kummiroomikud.

Klassi ei kuulu:

- käsitsi käitatavad käsi-tööriistad (8. kl);
- tehisintellektiga humanoidrobotid, laborirobotid, õpperobotid, turvavalverobotid (9. kl), kirurgiarobotid (10. kl), robotautod (12. kl), robottrummid (15. kl), mängurobotid (28. kl);
- maismaasõidukite mootorid ja jõuseadmed (12. kl)
- sõidukite ja traktorite roomikud (12. kl);
- teatud eriotstarbelised seadmed, näiteks sularahaautomaadid (9. kl), kunstliku hingamise respiraatorid (10. kl), külmutusmasinad ja -seadmed (11. kl).

8. KLASS

Käsitsi käitatavad käsi-tööriistad; söögiriistad (noad, kahvlid, lusikad); vööl kantavad relvad, v.a tulirelvad; habemenoad ja raseerijad.

Märkus

Klassi 8 kuuluvad peamiselt käsitsi käitatavad tööriistad ja instrumendid, mis täidavad selliseid ülesandeid nagu puurimine, voolimine, lõikamine, augustamine.

Käsitletavasse klassi kuuluvad ka:

- söögiriistad nagu noad, kahvlid ja lusikad, sh väärismetallist;
- käsitsi käitatavad põllumajandus-, aiandus- ja maastikukujundustööriistad;
- käsitsi käitatavad tööriistad nagu näiteks haamrid, meilid, peitlid, uuritsad tisleeritele, kunstnikele ja teistele käsitöölisele;
- käepidemed sellistele käsi-tööriistadele nagu noad ja vikadid;
- elektrilised ja mitteelektrilised käsi-töövahendid personaalseks kehahoolduseks ja kehakunsti tegemiseks, näiteks habemenoad ja raseerijad, riistad lokkide, tätoveeringute, maniküüri ja pediküüri tegemiseks;
- käsitsi käitatavad pumbad;

Klassi ei kuulu:

- mootoriga käivituvad tööpingid ja tööriistad (7. kl);

- kirurgilised lõikeriistad (10. kl);
- jalgrattapumbad (12. kl), spetsiaalsed pallipumbad ja spetsiaalsed, kohandatud pumbad mängudele (28. kl);
- vööl kantavad tulirelvad (13. kl);
- paberinoad ja paberipeenestusmasinad kontoritarvetena (16. kl);
- funktsiooni või otstarbe tõttu teistesse klassidesse klassifitseeritud kaupade käepidemed, näiteks jalutuskeppide käepidemed (18. kl), vihmavarjude käepidemed (18. kl), juukseharjade käepidemed (21. kl);
- serverimisvahendid, näiteks suhkrutangid, jäätangid, tordilabidad, kulbid, samuti köögitarvikud, näiteks segamislusikad, uhmrinõud, uhmid, pähklipurustid, spaatlid (21. kl);
- vehklemisrelvad (28. kl).

9. KLASS

Teadusotstarbelised, merendus-, geodeesia-, foto-, filmi-, optika-, kaalumis-, mõõte-, signaal-, kontrolli-, pääste- ja õppevahendid ning -seadmed; elektrijuhtimis-, -jaotus-, -muundamis-, -akumuleerimis-, -reguleerimis- ja -kontrollseadmed ja -vahendid; heli või kujutise salvestamise, edastamise ja taasesitamise aparatuur; magnetandmekandjad, heliplaadid; CD-d, DVD-d ja muud digisalvestusvahendid; müntkäitatavate aparaatide mehhanismid; kassaaparaadid, arvutusmasinad, andmetötlusseadmed ja arvutid; arvutitarkvara; tulekustutusseadmed.

Klassi 9 kuuluvad ka:

- laboratoorsete teadusuuringute aparatuur ja riistad;
- laevajuhtimisseadmed ja -riistad, näiteks mõõteriistad ja käskluste edastamise riistad;
- nurgamõõturid;
- perfokaardiseadmed (kantseleiseadmed);
- kõik arvutiprogrammid ja tarkvara, sõltumata salvestus- ja edastusvahenditest, s.o nii magnetandmekandjatele salvestatud tarkvara kui ka mujalt arvutivõrgust alla laaditud tarkvara.

Klassi ei kuulu:

- alljärgnevad elektriseadmed ja -riistad:
  - a) elektromehaanilised köögiseadmed (veskid, mikserid, mahlapressid, elektrilised kohviveskid jms) ja mõned teised elektriajamiga seadmed ja riistad (7. kl);
  - b) kütusepumbad ja -jaoturid (7. kl);
  - c) elektrilised pardlid, elektrilised juukse- ja küünelõikemasinad (käsi-tööriistad) ja triikraud (8. kl);
  - d) elektrilised ruumide või vedelike soojendamise, toiduainete kuumtöötlemise seadmed, ventilatsiooni- jms seadmed (11. kl);
  - e) elektrihambaharjad ja elektrikammid (21. kl);
- kellad ja muud kronomeetrilised riistad (14. kl);
- kontrollkellad (14. kl);
- välise ekraani või kuvari vahendusel kasutatavad mängu- ja ajaviiteseadmed (28. kl).

10. KLASS

Kirurgiaseadmed ja -riistad, meditsiiniseadmed ja -riistad, hambaraviseadmed ja -riistad, veterinaariaseadmed ja -riistad; tehiseadmed, -silmad ja -hambad; ortopeedilised tooted; haavaõmblusmaterjalid, suturematerjalid; puuetega inimestele kohandatud teraapia- ja abivahendid; massaažiparaadid; imetamiseadmed, -vahendid ja -tarbed; seksuaaltegevuse seadmed, vahendid ja tarbed.

Märkus

Klassi 10 kuuluvad põhiliselt kirurgia-, meditsiini-, hambaravi- ja veterinaariaseadmed, -riistad ja -tooted, mida kasutatakse peamiselt inimeste ja loomade haigusseisundite diagnoosimiseks ja raviks.

Käsitletavasse klassi kuuluvad ka:

- seadmed, riistad ja tooted menstruatsiooni, viljastamise ja sünnituse jaoks, nt menstruaalanumad, emakarõngad, kondoomid, sünnitusmatid, sünnitustangid;
- terapeutilised tooted ja seadmed ning tooted ja seadmed proteeside valmistamiseks, mis koosnevad kunstlikest ja sünteetilisest materjalidest, nt kirurgilised tehismaterjalist implantaadid, kunstrinnad, ajustimulaatorid, biolagunevad luuimplantaadid;
- eriotstarbeline meditsiinimööbel, nt arsti- ja hambaarstitoolid, meditsiinilised õhkmadratsid, operatsioonilauad;
- tugisidemed ja erirõivastus meditsiiniotstarbeks, nt vormiv pesu, sukad veenilaiendite jaoks, hullusärgid, ortopeedilised jalatsid.

Klassi ei kuulu:

- meditsiiniline haavasidumismaterjal ja imavad sanitaartooted, nt haavaplaastrid, -sidemed ja marli, imetamispadjad, imikute mähkmed, pidamatushaigete mähkmed, tampoonid (5. kl);
- kirurgilised implantaadid, mis koosnevad elavkoest (5. kl);
- tubakavabad meditsiiniotstarbelised sigaretid (5. kl) ja elektroonilised sigaretid (34. kl);
- ratastoolid ja invaskuutrid (12. kl);
- massaažilauad ja haiglavoodid (20. kl).

11. KLASS

Valgustus-, kütteseadmed, aurugeneraatorid, toiduainete kuumtöötlemise seadmed, külmutusseadmed, kuivatus-, ventilatsiooni-, veevarustus- ja sanitaarseadmed.

Märkus

Klassi 11 kuuluvad ka:

- kliimaseadmed;
- elektrilised või mitteelektrilised voodisoojendid, kuumaveepudelid, soojenduspannid;
- elektrisoojendusega padjad ja tekid, v.a meditsiinilised;
- elektrikannud;
- elektrisoojendusega rõivad;

- elektrilised toiduainete kuumtöötlemise nõud.

Klassi ei kuulu:

- aurugeneraatorid (masinaosad) (7. kl).

12. KLASS

Transpordivahendid; maismaa-, vee- ja õhusõidukid.

Märkus

Klassi 12 kuuluvad peamiselt maismaa-, õhu- ja veesõidukid ja -seadmed inimeste või kaupade transpordiks.

Käsitletavasse klassi kuuluvad ka:

- maismaasõidukite mootorid ja jõuseadmed;
- maismaasõidukite sidurdus- ja jõuülekandeseadmete osad;
- hõljukid, õhkpadjal liikuvad sõidukid.
- kaugjuhtimisega sõidukid, v.a mänguasjad;
- sõidukite osad, näiteks kaitse-, pörkerauad, tuuleklaasid, roolirattad, rehvid ja roomikud.

Klassi ei kuulu:

- rööbasteede metallmaterjal (6. kl);
- mootorid, jõuseadmed, sidurdus- ja jõuülekandeseadmete osad, v.a maismaasõidukite jaoks (7. kl);
- igat liiki mootorite ja jõuseadmete osad, näiteks starterid, summutid ja mootorite ja jõuseadmete silindrid (7. kl)
- kummiruumikud, kaevandus- ja põllumajandusmasinad ning teised suure võimsusega masinad (7. kl);
- laste tõukerattad ja kolmerattalised jalgrattad mänguasjadena (28. kl);
- mõningad spetsiaalsed sõidukid või ratastega seadmed, mis ei ole transportimiseks, näiteks iseliikuvad tänavapuhastusmasinad (7. kl), tuletõrjemasinad (9. kl), serverlauad [kärud] (20. kl);
- mõningad sõidukite osad, näiteks elektripatareid, kilomeetri(miili)loendurid ja autoraadiod (9. kl), auto- ja jalgrattatuled (11. kl), autovaibad (27. kl).

13. KLASS

Tulirelvad; laskemoon ja mürsud; lõhkeained; ilutulestikuvahendid.

Märkus

Klassi 13 kuuluvad põhiliselt tulirelvad ja pürotehnilised vahendid.

Klassi ei kuulu:

- tikud (34. kl).

14. KLASS

Väärismetallid ja nende sulamid; juveeltooted, poolvääriskivid ja vääriskivid; kellad ja kronomeetrilised riistad.

Märkus

Klassi 14 kuuluvad põhiliselt väärismetallid, väärismetalltooted või väärismetallidega plakeeritud tooted ning juveeltooted, kellad ja nende osad.

Käsitletavasse klassi kuuluvad ka:

- juveeltooted, k.a juveeltoodete imitatsioonid, nt strassist juveeltooted;
- mansetinööbid, lipsunõelad, lipsuklambrid;
- võtmerõngad, võtmeketid ja -amuletid;
- amuletid (juveeltooted);
- ehtekarbid;
- ehete ja kellade osad, nt klambrid ja helmed ehete jaoks, kellade käigumehhanismid, kellaosutid, kellavedrud, kellaklaasid.

Klassi ei kuulu:

- nutikellad (9. kl);
- ketid (mitte juveeltooted), võtmerõngad ja võtmeketid (26. kl);
- kunstiteosed, mis ei ole tehtud väärismetallidest ega nendega plakeeritud, ja mis klassifitseeritakse materjali järgi, millest nad tehtud on, nt kunstiteosed metallist (6. kl), kivist, betoonist või marmorist (19. kl), puidust, vahast, kipsist või plastist (20. kl), portselanist, keraamilistest materjalidest, savist, terrakotast või klaasist (21. kl);
- mõningad väärismetallist või väärismetalliga plakeeritud tooted, mis klassifitseeritakse nende funktsiooni või otstarbe järgi, näiteks metallfoolium ja metallipulber, mida kasutatakse värvimisel, dekoreerimisel, trükkimisel ja kunstis (2. kl), kullast hambaamalgaamid (5. kl), söögiriistad (noad, kahvlid, lusikad) (8. kl), pistikupesad (9. kl), sulepea kullast otsakud (16. kl), teekannud (21. kl), kuld- ja hõbetikandid (26. kl), sigarikarbid (34. kl).

15. KLASS

Muusikariistad.

Märkus

Klassi 15 kuuluvad ka:

- pianoolad ja nende lisavarustus;
- mängutoosid;
- elektrilised ja elektroonilised muusikariistad.

Klassi ei kuulu:

- helisalvestus-, -edastus-, -võimendus- ja -taasesitusaparatuur (9. kl).

16. KLASS

Paber ja papp (kartong); trükised; raamatukõitematerjal; fotod; kirjatarbed ja kantseleitarbed, v.a mööbel; majapidamis- või kantseleiliimid; joonestus-, joonistus- ja kunstitarbed; värvipintslid; õppematerjalid ja näitvahendid; plastist pakkelehed, -kiled ja -kotid; trükitüübid, klišeed.

Märkus

Klassi 16 kuuluvad põhiliselt paber ja papp (kartong), paberi- ja papitooted ning kontoritärbed.

Käsitletavasse klassi kuuluvad ka:

- paberinoad ja paberilõikurid;
- karbid, kaaned ja seadmed paberi hoidmiseks, nt dokumentikaustad, rahaklambrid, tšekiraamatuhoidikud, kirjaklambrid, passihoidikud, väljalõigete albumid;
- mõningad kontoriseadmed, nt trükimasinad, paljundusaparaadid, kopeerimisaparaadid, frankeerimismasinad kontoris kasutamiseks, pliiatsiterid;
- kunstnikele ning sise- ja väliskujundajaile mõeldud maalimistarbed, nt kunstnike akvarellialused, maalrite molbertid ja paletid, värvirullid ja -vannid;
- mõned ühekordsed pabertooted, nt põlled, salvrätikud ja paberlaudlinad;
- mõningad paberi- ja papitooted, mis ei ole otstarbe või funktsiooni järgi klassifitseeritud, nt paberkotid, -ümbrikud ja -karbid pakkimiseks, paberist ja papist skulptuurid, kujukesed ja kunstiteosed, nt papjeemašest kujukesed, raamitud ja raamimata litograafiad, maalid ja akvarellimaalid.

Klassi ei kuulu:

- mõningad paberi- ja papitooted, mis klassifitseeritakse otstarbe või funktsiooni järgi, nt fotopaber (1. kl), abrasiivpaber (3. kl), paberrulood (20. kl), pabertopsid ja -taldrikud (21. kl), paberist voodipesu (24. kl), paberriided (25. kl), sigaretipaber (34. kl);
- värvid (2. kl);
- kunstnike käsi-tööriistad, nt spaatlid, skulptoripeitlid (8. kl);
- õppeseadmed, nt audiovisuaalsed õppeseadmed, elustamismannekeenid (9. kl) ja mänguasjamudelid (28. kl).

17. KLASS

Töötlemata ja pooltöödeldud kautšuk, gutapertš, kummi, asbest, vilgukivi ja nende aseained; tootmises kasutatavad pressplastid ja -vaigud; täite-, tihendus- ja isoleermaterjalid; paindtorud ja voolikud, v.a metallist.

Märkus

Klassi 17 kuuluvad põhiliselt elektri-, soojus- ja heliisoleermaterjalid ning tootmises kasutatavad plastist leht-, plaat- või varraspooltooted ja mõningad kaubad, mis on valmistatud kautšukist, gutapertšist, kummist, asbestist, vilgukivist ja nende aseainetest.

Käsitletavasse klassi kuuluvad ka:

- rehvide protekteerimise kummi;
- isekleepuvad teibid, v.a kantselei-, meditsiini- ja kodutarbed;
- saastevastased ujuvtõkked;
- plastkile, v.a pakkematerjal, nt valgustvarjavad aknakiled;
- elastikniidid, kummi- ja plastniidid, v.a tekstiiltoodetele;
- mõningad kaubad, mis on valmistatud selles klassis välja toodud materjalidest ja mis ei ole otstarbevõi funktsiooni järgi klassifitseeritud, nt lilleseadete tugivahud, kummist ja plastist täite- ja polstrimaterjalid, kummikorgid, kummipunnid, kummist tõukeleevendid, kummikotid ja -ümbrised pakkimiseks.

Klassi ei kuulu:

- mõningad selles klassis välja toodud materjalidest kaubad, mis klassifitseeritakse otstarbe või funktsiooni järgi, nt kummivaigud (2. kl), stomatoloogiline kummi (5. kl), tuletõrjajate asbestkraanid (9. kl), sisekummi, lohvi kleepuvad kummipaigad (12. kl), kustutusikummid (16. kl);
- tuletõrjevoolikud (9. kl);
- torud (sanitaarehitiste osad) (11. kl), metallist paindumatud torud (6. kl) ja paindumatud torud, v.a metallist (19. kl);
- isoleerklaas [ehitusmaterjal] (19. kl).

18. KLASS

Nahk ja tehisnahk; loomanahad; kohvrid ja kandekotid; päikese- ja vihmavarjud; jalutuskepid; piitsad, rakmed ja sadulsepatooted; loomade kaelarihmad, jalutusrihmad ja rõivad.

Märkus

Klassi 18 kuuluvad põhiliselt nahk, tehisnahk, nendest valmistatud tooted, reisirabed ning sadulsepatooted.

Käsitletavasse klassi kuuluvad ka:

- pagasilipikute hoidikud;
- reiskohvrid ja kandekotid, nt kohvrid, kirstud, reisikotid, traksid väikelaste kandmiseks, koolikotid;
- visiitkaardihoidjad, rahataskud;
- nahast või nahkpapist kastid ja karbid.

Klassi ei kuulu:

- nahast rõivad, jalatsid ja peakatted inimestele;
- jalutuskepid meditsiinilisel otstarbel (10. kl);

- mõningad nahast, tehisnahast, loomanahkadest kaubad, mis klassifitseeritakse otstarbe või funktsiooni järgi, nt nahast teritusrihmad (8. kl), poleernahk (21. kl), kitsekroomnahk puhastamiseks (21. kl), nahast vööd (riideesemed) (25. kl);
- kotid ja ümbrised, mis on kohandatud esemetele, mille jaoks nad tehtud on, nt sülearvutikotid (9. kl), kaamera- ja fototehnikakotid ja -ümbrised (9. kl), muusikainstrumentide ümbrised (15. kl), ratastega või ratasteta golfikotid, spetsiaalsed kotid suuskade ja lainelaudade tarvis (28. kl).

19. KLASS

Ehitusmaterjalid, v.a metallist; jäigad ehitustorud, v.a metallist; asfalt, pigi ja bituumen; teisaldatavad ehitised, v.a metallist; monumendid, v.a metallist.

Märkus

Klassi 19 kuuluvad põhiliselt ehitusmaterjalid, mis ei ole metallist.

Käsitletavasse klassi kuuluvad ka:

- pooltöödeldud puit (näiteks talad, plangud, paneelid);
- vineer;
- ehitusklaas (näiteks põrandaplaadid, klaastahvlid);
- teetähistuse klaasgraanulid;
- kivist kirjakastid.

Klassi ei kuulu:

- tsemendikonservandid või tsementi veekindlaks muutvad segud (1. kl);
- tulekindlad ained (1. kl).

20. KLASS

Mööbel, peeglid, pildiraamid; ladustus- või transpordikonteinerid, v.a metallist; töötlemata või pooltöödeldud luu, sarv, vaalaluu või pärlmutter; teokarbid; merevaht, sepioliit; merevaik.

Märkus

Klassi 20 kuuluvad peamiselt mööbel ja selle detailid, samuti mõningad kaubad, mis on valmistatud puidust, korgist, kõrkjast, pilliroost, vitstest, sarvest, luust, elevantluust, vaalaluust, teokarbist, merevaigust, pärlmutrist, sepioliidist, nende aseainetest või plastist.

Käsitletavasse klassi kuuluvad ka:

- metallist mööbel, matkamööbel, püssihoidikud, ajalehehoidlid, ajalehealused;
- aknarulood siseruumides kasutamiseks;
- vooditarbed, nt madratsid, voodipõhjad, padjad;
- peeglid, tualett- ja mööblipeeglid;
- registrinumbrimärgid, v.a metallist;
- kirjakastid, v.a metallist või kivist;

- väikesed kaubad, nt poldid, kruvid, tüüblid, mööblirattad, torukinnitusrõngad (v.a metallist).

Klassi ei kuulu:

- laborimööbel (9. kl) ja meditsiiniline erimööbel (10. kl);
- metallist välirulood (6. kl), välirulood, v.a metallist või tekstiilist (19. kl), tekstiilist välirulood (22. kl);
- voodipesu, udusuletekid ja magamiskotid (24. kl);
- mõned eriotstarbelised peeglid, nt optikakaupades kasutatavad peeglid (9. kl), kirurgias ja hambaravis kasutatavad peeglid (10. kl), tahavaatepeeglid (12. kl), relvade sihikupeeglid (13. kl);
- mõningad kaubad, mis on valmistatud puidust, korgist, kõrkjast, pilliroost, vitstest, sarvest, luust, elevantiluust, vaalaluust, teokarbist, merevaigust, pärlmutrist, sepioliidist, nende aseainetest või plastist, mis klassifitseeritakse otstarbe või funktsiooni järgi, näiteks helmed ehete valmistamiseks (14. kl), puidust põrandalauad (19. kl), majapidamiskorvid (21. kl), plastpotsid (21. kl), roogmatid (27. kl).

21. KLASS

Maja- või köögitarbed ning majapidamis- või köögimahutid; kööginõud ja lauanõud, v.a noad, kahvlid ja lusikad; kammid ja käsnad; harjad, pintslid, v.a värvipintslid; harjamaterjalid; puhastus- ja koristustarbed; töötlemata või pooltöödeldud klaas, v.a ehitusklaas; klaas-, portselan- ja savinõud.

Märkus

Klassi 21 kuuluvad põhiliselt väikesed käsitsi käitatavad maja- ja köögiseadmed ning -tarbed, samuti tualett-tarbed, klaasnõud ja portselantooted.

Käsitletavasse klassi kuuluvad ka:

- majapidamis- ja köögitarvikud, näiteks kärbsepiitsad, pesupulgad, segamislusikad, kastmelusikad ja kruvikeerajad, samuti serveerimistarvikud, näiteks suhkrutangid, jäätangid, tordilabidad ja kulbid;
- majapidamis-, köögi- ja küpsetusmahutid, näiteks vaasid, pudelid, hoiupõrsad, panged, kokteilišeikerid, küpsetuspotid ja pannid, mitte-elektrilised veekeedukannud, autoklaavid toiduvalmistamiseks;
- nõuderestid ja karahvinialused;
- väikesed käsitsi käitatavad köögiseadmed jahvatamiseks, purustamiseks, pressimiseks, näiteks küüslaugupress, pähklipurusti, uhmid ja uhmrinõud;
- kosmeetika- ja tualett-tarbed, näiteks elektrilised ja mitte-elektrilised juukseharjad/kammid ja hambaharjad, hambaniit, vahtplastist varbavahekud pediküüris kasutamiseks, puudritupsud, spetsiaalsed tualett-tarvete kotid;
- aiapidamistarbed, näiteks aiatöökindad, lillekastid aknalaua või rõdul kasutamiseks, kastekannud, veepihustusvoolikute otsakud;
- toaakvaariumid, terraariumid, vivaariumid.

Klassi ei kuulu:

- söögiriistad (noad, kahvlid, lusikad) ja käsitsi käitatavad lõikeriistad köögis kasutamiseks, näiteks aedviljaviilutid, pitsalõikurid, juustuviilutid (8. kl);
- puhastusained (3. kl);
- väikesed elektrilised hakkimis-, jahvatamis-, pressimis- või purustamismasinad (7. kl);
- habemenoad, raseerijad ja habemeajamisvahendid, juukse- ja küünelõikemasinad, elektrilised ja mitte-elektrilised manikööri- ja pediküüririistad ning -vahendid, nt maniküürikomplektid, küüneviilid, kraatide, lõikeserva kidade pintsetid (8. kl);
- elektrilised toiduainete kuumtöötlemise nõud (11. kl);
- täikammid, keeleraspaatorid, keeleküretid (10. kl);
- mõningad klaasist, portselanist ja savist tooted, mis klassifitseeritakse otstarbe või funktsioonijärgi, nt hambaproteesiportselan (5. kl), prilliklaasid (9. kl), klaasvatt isolatsiooniks (17. kl), savist katusekivi (19. kl), ehitusklaas (19. kl), klaaskiud tekstiiltoodetele (22. kl);
- metallist mahutid hoiustamiseks ja transpordiks (6. kl), mahutid hoiustamiseks ja transpordiks, v.a metallist (20. kl);
- tualett-peeglid (20. kl).

22. KLASS

Kööied ja nõörid; võrgud; telgid ja koormakatted; tekstiilist või sünteetilisest materjalist varikatused; purjed; kotid materjalide hulgi transportimiseks ja hoiustamiseks; polstri-, pehmendus- ja täitematerjalid (v.a paberist, papist, kummist või plastist); tekstiilkiudtoore ja selle aseained.

Märkus

Klassi 22 kuuluvad põhiliselt purjeriie ja teised purjevalmistusmaterjalid, köied, täite- ja polstrimaterjalid ja tekstiilkiudtoore.

Käsitletavasse klassi kuuluvad ka:

- naturaal- või tehitekstiilkiust, paberist või plastist köied ja nõörid;
- mõningad kotid, mis ei ole klassifitseeritud funktsiooni või otstarbe järgi, nt sukapesukotid, laibakotid, postikotid;
- kalavõrgud, võrkkiihed, köisredelid;
- tekstiilist pakkekotid;
- loomsed kiud ja tekstiilkiudtoore, nt loomakarvad, kookonid, džuudikiud, toorvill või töödeldud vill, toorsiid.

Klassi ei kuulu:

- metallist trossid (6. kl);
- muusikariistade keeled (15. kl), reketikeeled (28. kl);
- täite- ja polstrimaterjal, mis on valmistatud paberist, papist (16. kl), kummist või plastist (17. kl);
- mõningad võrgud ja kotid, mis klassifitseeritakse funktsiooni või otstarbe järgi, nt kaitsevõrgud (9. kl), sõidukite pakivõrgud (12. kl), spordivõrgud (28. kl), rõivakotid (18. kl), juukse- ja golfikotid (28. kl);

- pakkekotid, v.a tekstiilist, mis klassifitseeritakse materjali järgi, nt paberist või plastist pakkekotid (16. kl), kummist pakkekotid (17. kl), nahast pakkekotid (18. kl).

23. KLASS

Lõngad ja niidid tekstiiltoodetele.

24. KLASS

Tekstiilid ja tekstiilide asendusmaterjalid; kodutekstiil, majapidamistekstiil; tekstiilist või plastist kardinad.

Märkus

Klassi 24 kuuluvad peamiselt tekstiilid (tükikaubana) ja kodus majapidamises kasutatavad tekstiilkatted.

Käsitletavasse klassi kuuluvad ka:

- kodutekstiil, nt voodikatted, padjakatted, riidest käterätikud;
- paberist voodipesu;
- magamiskotid, magamiskotivoodrid;
- sääsevõrgud.

Klassi ei kuulu:

- elektrisoojendusega meditsiinilised (10. kl) ja mittemeditsiinilised (11. kl) tekid;
- paberlaudlinad (16. kl);
- hobusetekid (18. kl);
- asbestist turvakardinad (17. kl), bambuskardinad ja dekoratiivsed helmeskardinad (20. kl);
- mõningad eriotstarbelised tekstiilid ja kangad, nt raamatuköiteriie (16. kl), isoleerriie (17. kl), geotekstiilid (19. kl).

25. KLASS

Rõivad, jalatsid, peakatted.

Märkus

Klassi ei kuulu:

- mõned erirõivad ja -jalatsid (vt kaupade alfabeetilist loendit).

26. KLASS

Pits ja tikandid, paelad ja punutised; nõöbid, haagid ja aasad, nõelad; kunstlilled; juuksekaunistused; valejuuksed.

Märkus

Klassi 26 kuuluvad peamiselt õmblejale tarvilikud kaubaartiklid, pärisjuuksed ja sünteetilised juuksed ning juuksekaunistused, samuti väikesed dekoratiivesemed, mis on mõeldud mitmesuguste objektide kaunistamiseks ja mis ei ole välja toodud teistes klassides.

Käsitletavasse klassi kuuluvad ka:

- pandlad ja tõmblukud;
- parukad, tupeed ja valehabemed;
- juuksepannlad ja juukselindid;
- juuksevärgud;
- amuletid, v.a ehted, võtmerõngad ja võtmeketid.

Klassi ei kuulu:

- mõned erihaagid (vt kaupade alfabeetilist loendit);
- mõned erinõelad (vt kaupade alfabeetilist loendit);
- lõngad ja niidid tekstiiltoodetele (23. kl);
- kunstripsmed (3. kl);
- tehisjuuksed (10. kl);
- amuletid, amuletid võtmerõngaste ja võtmekettide jaoks (14. kl).

27. KLASS

Vaibad, matid, linoleum ja teised põrandakatted; riputatavad seinadekoratsioonid, v.a tekstiilist.

Märkus

Klassi 27 kuuluvad põhiliselt valmispõrandate ja -seinte viimistluseks mõeldud põranda- ja seinakattematerjalid.

Klassi ei kuulu:

- puidust põrandakattematerjal (19. kl).

28. KLASS

Mängud ja mänguasjad; videomänguseadmed; sporditarbed ja võimlemisriistad; jõulupuuehted.

Märkus

Klassi 28 kuuluvad peamiselt mänguasjad, mänguseadmed, sporditarbed, ajaviite- ja karnevalikaubad, samuti mõningad jõulupuukaunistused.

Klassi 28 kuuluvad ka:

- mängu- ja ajaviiteseadmed ja nende juhtpuldid;

- jahi- ja kalastustarbed, nt õngeridvad, kahvad, peibutised, jahiloomade peibutamise viled;
- mitmesuguste spordialade ja mängude varustus;
- pilakaubad ja peokaubad, karnevalikaubad, nt karnevalimaskid, paberist peomütsid, konfetid, serpentiinid, jõulupaukkompvekid.

Klassi ei kuulu:

- mõningad sporditarbed ja võimlemisriistad, nt kaitsekiivrid, spordiprillid ja hambakaitsmed spordivahenditena (9. kl), sporttulirelvad (13. kl), võimlemismatid (27. kl), samuti mõned jahi- ja kalastustarbed, nt jahinoad, harpuunid (8. kl), jahitulirelvad (13. kl), kalavõrgud (22. kl), mis klassifitseeritakse teiste funktsioonide või otstarbe järgi;
- kuuseküünlad (4. kl), jõulupuude elektriküünlad (11. kl), jõulupuumaiustused ja šokolaadist jõulupuukaunistused (30. kl);
- sukeldumisvarustus (9. kl);
- sekslelud, armunukud (10. kl);
- spordi- ja võimlemisrõivad (25. kl).

29. KLASS

Liha, kala, linnuliha ja ulukiliha; lihaekstraktid; konservitud, külmutatud, kuivatatud ja kuumtöödeldud puuviljad ja köögiviljad; tarretised, keedised, kompotid; munad; piim ja piimatooted; toiduõlid ja toidurasvad.

Märkus

Klassi 29 kuuluvad peamiselt loomset päritolu toiduained, samuti tarbimiseks või konservimiseks ette valmistatud köögiviljad ja muud aiasaadused.

Klassi 29 kuuluvad ka:

- piimajoogid, mille põhikoostisaine on piim;
- seemned inimtoiduks, v.a maitseained.

Klassi ei kuulu:

- mõned taimsed toiduained (vt kaupade alfabeetilist loendit);
- imikutoit (5. kl);
- meditsiinilised dieettoidud ja dieetained (5. kl);
- toidulisandid (5. kl);
- salatikastmed (30. kl);
- haudemunad (31. kl);
- loomatoidud (31. kl);
- elusloomad (31. kl);
- töödeldud seemned maitseainetena (30. kl);
- seemned külvamiseks (31. kl).

30. KLASS

Kohv, tee, kakao ja kohvi aseained; riis; tapiokk ja saago; jahu ja muud teraviljasaadused; leib, sai, kondiitritooted ja maiustused; jäätised; suhkur, mesi, siirup; pärm, küpsetuspulber; sool; sinep; äädikas, maitsekestmed; vürtsid; jää [külmutatud vesi].

Märkus

Klassi 30 kuuluvad peamiselt tarbimiseks või konservimiseks ette valmistatud taimset päritolu toiduained, samuti lisandid toidu maitseomaduste parandamiseks.

Käsitletavasse klassi kuuluvad ka:

- kohvi-, kakao-, šokolaadi- ja teejoogid;
- inimtoiduna tarbimiseks ette valmistatud teraviljasaadused (näiteks kaerahelbed ja teistest teraviljadest valmistatud helbed).

Klassi ei kuulu:

- mõningad taimsed toiduained (vt kaupade alfabeetilist loendit);
- konservimisool, v.a toiduainete jaoks (1. kl);
- ravimteed ja meditsiinilised dieettoidud ja dieetained (5. kl);
- imikutoit (5. kl);
- toidulisandid (5. kl);
- töötlemata teravili (31. kl);
- loomatoidud (31. kl).

31. KLASS

Töötlemata põllumajandus-, vesiviljelus-, aia- ja metsasaadused; töötlemata teraviljad ja seemned; värsked puu- ja köögiviljad, värsked ürdid; looduslikud taimed ja lilled; istutussibulad, -seemikud ja -seemned; elusloomad; loomatoidud ja -joogid; linnased.

Märkus

Klassi 31 kuuluvad peamiselt töötlemata põllumajandus- ja merendussaadused, elusloomad, taimed ja loomatoidud.

Käsitletavasse klassi kuuluvad ka:

- töötlemata puit;
- värsked puu- ja juurvili, isegi peale nende pesemist või vahatamist;
- töötlemata toiduteravili;
- haudemunad;
- taimede pressimise jäätmed;
- töötlemata vetikad;
- värsked seemed ja trühvlid;
- loomade allapanu, nt lõhnastatud liiv, liivapaber lemmikloomadele.

Klassi ei kuulu:

- mikroorganismide kultuurid ja apteegikaanid (5. kl);
- toidulisandid loomadele ja ravitoimega loomasööt (5. kl);
- puidust pooltooted (19. kl);
- tehissööt kalastuseks (28. kl);
- riis (30. kl);
- tubakas (34. kl).

32. KLASS

Õlu; mineraal- ja gaseerved ning muud alkoholivabad joogid; puuviljajoogid ja puuviljamahlad; siirupid ja teised joogivalmistusained.

Märkus

Klassi 32 kuuluvad põhiliselt alkoholivabad joogid ja õlu.

Käsitletavasse klassi kuuluvad ka:

- dealkoholiseeritud joogid.

Klassi ei kuulu:

- meditsiinilised joogid (5. kl);
- piimajoogid, mille põhikoostisaine on piim (29. kl);
- kohvi-, kakao-, šokolaadi- või teejoogid (30. kl).

33. KLASS

Alkoholjoogid (v.a õlu).

Märkus

Klassi ei kuulu:

- ravimjoogid (5. kl);
- dealkoholiseeritud joogid (32. kl).

34. KLASS

Tubakas; suitsetamistarbed; tikud.

Märkus

Klassi 34 kuuluvad ka tubakaasendajad (v.a meditsiinilised).

Klassi ei kuulu:

- tubakavabad ravisigaretid (5. kl).

TEENUSED

35. KLASS

Reklaam; ärijuhtimine; ärikorraldus; kontoriteenused.

Märkus

Klassi 35 kuuluvad peamiselt üksikisikute või organisatsioonide poolt pakutavad teenused, mille eesmärk on:

1. anda kaubandusettevõtetele tegevuse või juhtimise alast abi või
2. abistada tööstus- või kaubandusettevõtteid ärilises asjaajamises või kaubandus-tegevuses, samuti nende reklaamiettevõtete teenused, kes eeskätt tagavad side tarbijatega ning igasuguste kaupade või teenuste kohta teadete ning kuulutuste avaldamise kõikvõimalikes levikanalites.

Käsitletavasse klassi kuuluvad ka:

- erinevate kaupade komplekteerimine ühisesitluseks teiste huvides (v.a transport), mis võimaldab klientidel mugavalt kaupu vaadelda ja osta; selliseid teenuseid võivad osutada jae-, hulgikauplused müügiautomaatide, postimüügikataloogide kaudu või elektroonselt (nt veebilehtedel või telemüügiprogrammides);
- registreeringute ja kirjalike teadete registreerimise, ümberkirjutamise, koostamise, kompileerimise või süstematiseerimise teenused, samuti matemaatiliste või statistiliste andmete kompileerimise teenused;
- reklaamiagentuuride teenused ja sellised teenused nagu vahetult või posti teel prospektide või näidiste levitamine. See klass võib hõlmata ka teiste teenuste reklaami, näiteks pangalaenu või raadioreklaami.

Klassi ei kuulu:

- insenerlike arengukavade ja aruannete koostamise teenused, mis ei ole vahetult seotud kaubandus- või tööstusettevõtete tegevuse või juhtimisega (vt teenuste alfabeetilisest loendist).

36. KLASS

Kindlustus; finantstehingud; rahalised tehingud; kinnisvaratehingud.

Märkus

Klassi 36 kuuluvad põhiliselt iga liiki kindlustuslepingutega seotud teenused ning rahaliste ja muude finantsoperatsioonide läbiviimise teenused.

Käsitletavasse klassi kuuluvad ka:

- rahalistesse ja muudesse finantsoperatsioonidesse puutuvad teenused, nimelt:

- a) pankade või nendega seotud asutuste, näiteks rahavahetuskontorite teenused või kliiringteenused;
  - b) krediidasutuste (v.a pangad), näiteks kooperatiivsete krediidikoondiste, iseseisvate finantskompaniide, kreditoride jt teenused;
  - c) investitsioonifirmade, *holding*-kompaniide (valdusühingute) teenused;
  - d) vahendajate (maaklerite) teenused aktsiaid (väärtpapereid) ja omandit puudutavate tehingute puhul;
  - e) usaldusisikute, volinike või hooldajate teenused rahaoperatsioonide puhul;
  - f) reisitšekkide ja akreditiivide väljaandmisega seotud teenused;
- järelmaksuga ostu finantseerimine;
  - kinnisvarahaldurite teenused, st ehitiste üürimise, hindamise või finantseerimise teenused;
  - kindlustusteenused, nt kindlustusseltside ja -agentide teenused või kindlustatud inimestele osutatavad teenused, edasikindlustus- ja riskitagatisteenused.

37. KLASS

Ehitustegevus; remont; paigaldustööd.

Märkus

Klassi 37 kuuluvad peamiselt teenused, mida osutavad töövõtjad või alltöövõtjad kapitaalehituses, samuti ka eraisikute või organisatsioonide poolt osutatavad teenused objektide restaureerimiseks või säilitamiseks, muutmata nende füüsilisi või keemilisi omadusi.

Käsitletavasse klassi kuuluvad ka:

- hoonete, teede, sildade, tammide (paisude) või ülekandeliinide ehitamisega seotud teenused, lisaks ehitustöödega seotud alltöövõtjate teenused, nt maalritööd, sanitaartechnilised tööd, küttesüsteemide paigaldamine või katusepanek;
- mitmesugused ehitus-abitööd, näiteks ehitusprojektide kontrollimine, järelevalve;
- laevaehitus;
- tööriistade või ehitusmaterjalide laenutamine;
- remonditeenused, nagu objekti kulumise, vigastuste, osalise rikke, purustuse järgne taastamine (ehitiste või muude objektide restaureerimine);
- mitmesugused remonditööd, nagu elektrijuhtmistiku, mööbli, seadmete, tööriistade, inventari jne parandamine;
- mitmesugused hooldustööd, mis on seotud objekti hoidmisega algupärasel tasemel, selle mingeid omadusi muutmata (käesoleva klassi ja 40. klassi teenuste erinevuse selgitamiseks vt 40. kl märkusi).

Klassi ei kuulu:

- kauba, näiteks rõivaste või transpordivahendite hoiustamine (39. kl);
- riide või rõivaste värvimine (40. kl).

38. KLASS

Side.

Märkus

Klassi 38 kuuluvad põhiliselt sellised teenused, mis võimaldavad vähemalt ühel inimesel võtta aparraadi vahendusel ühendust teisega. Sellised teenused võimaldavad:

1. ühel inimesel vestelda teisega;
2. edastada teateid ühelt inimeselt teisele;
3. anda suulist ja visuaalset teavet (raadio ja televisioon).

Käsitletavasse klassi kuuluvad ka:

- raadio-, teleprogrammide edastamine.

Klassi ei kuulu:

- raadioreklaam (35. kl);
- telemarketingiteenused (35. kl).

39. KLASS

Transport; kaupade pakendamine ja ladustamine; reise korraldamine.

Märkus

Klassi 39 kuuluvad põhiliselt inimeste- või kaubaveoteenused (auto-, raudtee-, vee-, õhu- või torujuhtmetransport) ja veondusega seotud teenused, nagu kauba hoidmine ladudes või teistes ruumides selle säilitamiseks või valvamiseks.

Käsitletavasse klassi kuuluvad ka:

- jaamu, sildu, raudteepaame jms haldavate kompaniide teenused;
- transpordivahendite üürimise teenused;
- laevade pukseerimise ja lossimisega, sadamate ja sildumiskohtadega seotud teenused, samuti laevade ja lasti päästetööd;
- kauba veoelne pakkimine;
- vahendajate (maaklerite) või turismiagentuuride kaudu antav reisi-, sõidu- ja kaubaveoinfo, samuti info hinnatariifide, sõiduplaanide ja veoviiside kohta;
- transpordivahendite või kauba veoelse inspekteerimise teenused.

Klassi ei kuulu:

- transpordiettevõtete reklaamiga seotud teenused, nagu prospektide levitamine või raadioreklaam (35. kl);
- reisitšekkide või akreditiivide väljaandmine reisiagentuuride või vahendajate (maaklerite) poolt (36. kl);
- kauba või inimeste kindlustamine veo ajaks (elu-, tulekahju-, ärikindlustus) (36. kl);

- inimeste või kauba veoga seotud objektide või transpordivahendite tehnoteenindus ja remont (37. kl);
- hotellikohtade reserveerimine reisiagentuuride või vahendajate (maaklerite) poolt (43. kl).

40. KLASS

Materjalitöötlus.

Märkus

Klassi 40 kuuluvad põhiliselt teenused, mis ei kuulu teistesse klassidesse ja mida osutatakse esemete ning orgaaniliste või anorgaaniliste ainete mehaanilise või keemilise töötuse, muundamise või tootmise teel, kaasa arvatud teenustööd, tellimuspõhine tootmine.

Siinses klassifikatsioonis nähakse ette, et kaupade tootmist loetakse **teenuseks** ainult neil juhtudel, kui seda tehakse teiste isikute jaoks nende **tellimusel** ning **kui sellel tellimusena toodetud kaubal on omadused, mis eristavad teda tavatootmises toodetud samadest kaupadest**.

Kui kaupa ei toodeta kliendi tellimusel tema vajaduste, tingimuste või nõudmiste rahuldamiseks, **on see** üldiselt tootja põhitegevuse ja juba turul olevate kaupade kõrvaltegevus ja **-toode**.

Käsitletavasse klassi kuuluvad ka:

- esemete või ainete muundamine ja igasugune töötus, mille tulemusena nende põhiomadused muutuvad (nt rõivaste värvimine). Seetõttu ka hooldusteenused (kuigi tavaliselt kuuluvad need klassi 37) klassifitseeritakse klassi 40, kui hooldatavate esemete põhiomadused muutuvad (nt autode kaitseraudade kroomimine);
- materjalitöötlus, mida võib osutada mingite ainete või esemete valmistamisel (v.a ehitusobjektid), näiteks lõikamine, vormimine, abrasiivmaterjalidega poleerimine või metalliga katmine;
- kaupade tellimuspõhine tootmine (tuleb silmas pidada, et mõned ametid nõuavad toodetavate kaupade väljatoomist), näiteks autode tootmine tellimusena.

Klassi ei kuulu:

- remont (37. kl);
- mõningad tellimusteenused, näiteks autode värvimine tellimusena (37. kl).

41. KLASS

Haridus; väljaõpe; meelelahutus; spordi- ja kultuuritegevus.

Märkus

Klassi 41 kuuluvad põhiliselt nii üksikisikute kui ka organisatsioonide osutatavad inimeste intellektuaalsete võimete arendamise või loomade dresseerimise teenused, samuti meelelahutus- ja ajaviiteteenused.

Käsitletavasse klassi kuuluvad ka:

- inimeste igat liiki ja igas vormis haridus- ja kasvatusteenused ja loomade dresseerimise teenused;
- teenused, mille põhieesmärk on inimeste meelelahutuse, ajaviite ja puhkuse korraldamine;
- visuaalse kunsti või kirjandusteoste esitluste korraldamine kultuurilistel või hariduslikel eesmärkidel.

42. KLASS

Teaduslikud ja tehnoloogilised teenused ja nendega seotud uuringud ja projekteerimine teenusena; tööstuslikud analüüsid ja uuringud teenusena; arvutiriistvara ja -tarkvara projekteerimine ja arendus.

Märkus

Klassi 42 kuuluvad põhiliselt teenused, mida osutavad isikud või kollektiivid keerukate valdkondade teoreetilistes ja praktilistes aspektides; need on teenused, mida osutavad nt keemikud, füüsikud, insenerid, arvutiprogrammeerijad jt.

Käsitletavasse klassi kuuluvad ka:

- inseneride ja teadlaste teenused teaduse ja tehnoloogia valdkonnas koostatavate hinnangute, arvutuste, uuringute ja arvamuste näol (k.a tehnoloogiline nõustamine);
- meditsiinilised teaduslikud uuringud.

Klassi ei kuulu:

- äriuurid ja -hinnangud (35. kl);
- tekstitöötlus ja arvutipõhine dokumendihaldus (35. kl);
- finants- ja fiskaalhinnangud (36. kl);
- kaevandamine ja nafta kaevandamine (37. kl);
- arvutiriistvara paigaldamine ja remont (37. kl);
- teenused, mida osutavad nt meedikud, veterinaarid, psühhoanalüütikud (44. kl);
- meditsiinilised raviteenused (44. kl);
- aiakujundus (44. kl);
- juriidilised teenused (45. kl).

43. KLASS

Toitlustusteenused; tähtajaline majutus.

Märkus

Klassi 43 kuuluvad põhiliselt teenused, mida osutavad isikud ja ettevõtted, kelle eesmärk on valmistada tarbimiseks toitu ja jooke, ning teenused, mida osutatakse inimeste varustamiseks voodi ja peavarjuga hotellides, pansionites ja muudes tähtajalist majutust pakkuvates ettevõtetes.

Käsitletavasse klassi kuuluvad ka:

- reisijatele majutuskohtade reserveerimine, sh reisiagentuuride ja maaklerite vahendusel;
- loomade majutamine.

Klassi ei kuulu:

- kinnisvara üürimine, nt majade, korterite jms üürimine püsivaks kasutamiseks (36. kl);
- turismiagentuuride kaudu reiside korraldamine (39. kl);
- toitude ja jookide konserveerimine (40. kl);
- diskoteenused (41. kl);
- internaatkoolid (41. kl);
- taastusravipansionaadid, järeldravipansionid, puhkekodud (44. kl).

44. KLASS

Meditsiiniteenused; veterinaarteenused; hügieeni- ja iluhooldusteenused inimestele või loomadele; põllumajandus-, aiandus- ja metsandusteenused.

Märkus

Klassi 44 kuuluvad põhiliselt isikute ja ettevõtete poolt inimestele ja loomadele osutatavad meditsiini-, hügieeni- ja iluhooldusteenused; samuti põllumajanduse, aianduse ja metsanduse alal osutatavad teenused.

Käsitletavasse klassi kuuluvad ka:

- inimeste ravimisega seotud meditsiiniliste analüüside tegemine (nt röntgenuuringud ja vereanalüüsid);
- kunstliku viljastamise teenused;
- raviminõuanne, farmaatsiakonsultatsioon;
- loomakasvatus;
- taimekasvatusega seotud teenused, näiteks aiandus;
- lillekultuuriga seotud teenused, näiteks lillekompositsioonid ja aiakujundus.

Klassi ei kuulu:

- kahjuritõrje (v.a põllumajandus-, aia- ja metsakahjurid) (37. kl);
- niisutussüsteemide paigaldus ja remont (37. kl);
- kiirabitransport, sanitaartransport (39. kl);
- loomade tapmise teenused ja taksidermia (40. kl);
- metsalangetamine ja -töötlemine (40. kl);
- loomade dresseerimine (41. kl);
- terviseklubid (füüsilised treeningud) (41. kl);
- meditsiinilised teaduslikud uuringud (42. kl);
- loomade majutus (43. kl);
- vanadekodud (43. kl).

45. KLASS

Juriidilised teenused; turvateenused materiaalse vara ja isikute füüsiliseks kaitseks; kolmandate isikute poolt üksikisikutele nende vajaduste rahuldamiseks osutatavad isiklikud ja sotsiaalsed teenused.

Märkus

Käsitletavasse klassi kuuluvad ka:

- üksikisikutele, üksikisikute rühmadele, organisatsioonidele ja ettevõtetele osutatavad juristide, jurist-asjaajajate ja personaalsete advokaatide teenused;
- juurdlus- ja järelevalveteenused isikute füüsilise julgeoleku ja materiaalse vara julgeoleku kindlustamiseks;
- teenused, mida osutatakse üksikisikutele seoses teatud sündmustega, nt seltskondlik saateteenus, pulmade või matuste korraldamine.

Klassi ei kuulu:

- professionaalsed teenused otsese abi näol ärioperatsioonides ja -tegevuses (35. kl);
- rahaliste operatsioonide ja finantsoperatsioonide läbiviimine ja kindlustustehingud (36. kl);
- reisijate saatmine (39. kl);
- turvatransport (39. kl);
- teenused, mis sisaldavad inimeste mis tahes vormis koolitamist (41. kl);
- lauljate ja tantsijate esinemised (41. kl);
- arvutiteenused tarkvara kaitseks (42. kl);
- teenused, mida osutatakse inimestele ja loomadele meditsiini, hügieeni ja iluhoolduse alal (44. kl);
- teatud renditeenused (vt teenuste alfabeetilist loendit) ja teenuste klassifitseerimist puudutavat üldmärkust (b));
- arvuti- ja internetiturbe konsultatsioonid ja andmete krüpteerimise teenused (42. kl).